

2884

Hasan BİTMEZ
Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.08.2023

Hasan BİTMEZ

Kocaeli Milletvekili

7 Ağustos tarihinde Kocaeli Derince Limanı mevkiinde bulunan TMO silosunda patlama meydana gelmiştir. Patlama sonucunda, 3'ü ağır olmak üzere 12 vatandaşımız yaralanmıştır. Diğer taraftan, siloda ağır hasar oluşmuş ve yüksek miktarda ürün kullanılamaz hale gelmiştir. Çeşitli mecralarda patlamanın gerçekleştiği silonun, olağanüstü dönem ihtiyaçlarını karşılamaya dönük kapasiteye sahip olması hasebiyle özel konuma sahip olduğu ifade edilmektedir. Bununla bağlantılı olarak siloda, benzerlerine kıyasla çok daha yüksek miktarda stok bulunduğu bilinmektedir.

Yakın coğrafyamızda süren ve tahıl ürünlerine erişimi sorun haline dönüştüren savaş, tahıl koridorunda meydana gelen kopma, küresel sorun haline gelen susuzluk, gıdaya erişim ve yüksek gıda enflasyonu gibi birçok husus Derince Silosundaki patlamaya yönelik inceleme ve soruşturmaya özel özen ve önem verilmesini gerektirmektedir. Farklı ihtimallerin, şüphe kaynaklarının irdelenmesi gerektiği gibi Türkiye'nin özel dönemlerde ihtiyaç duyacağı ürünlere erişimini zorlaştırma niyeti de bu süreçte olası fail ve fiiller üzerinden sorgu konusu yapılmalıdır.

Hasan BİTMEZ
Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili

Silolara yönelik önemli güvenlik riskleri ve tehlike eşikleri noktasında tahıl tozları, patlayıcı işlevi kazanma ihtimalleri nedeniyle dikkat edilmesi gereken unsurlar arasında ilk sırayı almaktadır. Silolarda ve büyük depolarda biriken tahıl tozlarının belirli şartlar oluşursa patlayabileceği kesin olarak bilinmektedir. Araştırmaların katkısıyla, tahıl tozu kaynaklı patlamaların genelde taşıyıcılardan kaynaklandığı da bilinmektedir. Bu nedenle tahıl taşıyan bu sistemlerde kıvılcım meydana gelmemesi için rulman veya benzeri parçaların bakımsız olmaması, silolarda yeterli havalandırma yapılması, toz filtrelerinin zamanında değiştirilmesi, toz emme sistemlerinde rutin bakım yapılması gerekmektedir. Bunların yanı sıra yetersiz elektrik sistemleri, eski ve bakımsız elektrik hatları da risk yaratan diğer faktörler arasında gösterilmektedir.

Siloların olağan durumlarda tahıl ağırlıklı piyasa için “tadarik zinciri garantörü”, olağanüstü durumlarda ise “hayatın olağan akışını koruma regülatörü” vasıfları da dikkate alınarak Kocaeli Derince TMO silosunda yaşanan patlamayla ilgili olarak hem olayın bütün yönleriyle ortaya çıkarılması, hem ihmali ve/veya ihmali aşan kusurları olanların belirlenmesi hem de benzer durumların gerçekleşmesinin engellenmesi noktasında;

1-Patlamanın yaşandığı Kocaeli Derince TMO Silosu, olağandışı ve olağan üstü durumlarda ülke ihtiyacını karşılama işleviyle donatılmış özel statülü bir konuma sahip midir?

2-Şayet böyle ise, bu özel konumundan kaynaklı olarak ek güvenlik protokolü ya da farklı bir kontrol süreci işletilmekte midir?

3-Silodaki patlamanın sabotaj kaynaklı olma ihtimaline ilişkin bir inceleme söz konusu mudur? Sabotaj şüphesi oluşturan bulgular var mıdır?

4- Çeşitli basın-yayın organlarında bahsedilen ve yakın dönemde gerçekleştiği belirtilen taşımalarda siloya yapılan yüklemelerde patlama riskini artıran eklenti ürünlere ilişkin ihmal olduğu iddialarını doğrulayan bir bulgu var mıdır?

5-Siloya son dönemde yapılan ürün depolama işlemlerine konu tahıl ürünleri nelerdir ve ürünlerin menşei ülkeleri hangileridir?

Hasan BİTMEZ
Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili

6-Silonun rutin bakımı hangi aralıklarla yapılmıştır?

7-Silonun iş sağlığı ve güvenliği noktasında risk ve tehlike düzeyine ilişkin raporlaması en son hangi tarihte yapılmıştır?

8-Patlama sonrası İş Müfettişlerince yürütülen bir inceleme-soruşturma söz konusu mudur?

9-Silodaki havalandırma sistemi ve filtre temizliği en son ne zaman yapılmıştır?

10-Denetleme görevlileri ve ekipmanları, silonun rutin kontrolü ve bakımı için yeterli midir?

11-Silonun sorunsuz çalışmasını sağlayacak teknik altyapı/üstyapı yeterli midir?

12-Söz konusu siloda patlama öncesinde ne kadar stok bulunmaktadır ve patlama kaynaklı ürün kaybı maliyeti ne olmuştur?